

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXI.

V Ljubljani 18. prosinca 1878.

List 3.

Izgledi bogoljubnih otrok iz vsih časov kerianstva.

2. Bernardinica iz Lurda.

(Dalje.)

Otroci vsi veseli (bilo jih je 6) se koj odpravijo. Pred pa stopijo še v cerkev nekoliko molit. Seboj vzamejo še blagoslovljene vode. Znabiti, pravijo drugi otroci, si ti kaj hudega vidila; če to, kar si vidila, ni od Boga, bo bežalo pred blagoslovljeno vodo. Ko pritečejo k skali, začetkoma nič ne vidijo. „Molimo rožni venec!“ pravi Bernardinica. Otroci pokleknejo in molijo rožni venec. Naenkrat se Bernardinica obraz spremeni. „Glejte, tukaj je!“ zavpije. Pa, oh! drugi otroci ne vidijo ničesa.

Bernardinica pokropi z blagoslovljeno vodo; bliščeča podoba se še bolj približa h kraju votline. Devica poklekne in skonča pričeti rožni venec. Preljubeznjiva Gospá je tudi med belimi persti prebirala jagode svojega moleka, kakor bi z njo molila. Po molitvi spet zgine. Onih pet otrok, ki niso vidili družega, kakor spremenjeno obličje svoje tovaršice, je groza obšla in rekli so: „Nas ne bo nič več le-sem“.

Otroci pridejo, kakor so bili doma obljubili, še ob pravem času k večernicam nazaj. Hitro se razglasi, kar se je zgodilo. Povsod je govorjenje le o Bernardinici. Nekteri verjamejo in se čudijo, drugi nočejo verovati; še vse spreobračajo in se norčujejo. Tudi starši presrečnega otroka ne morejo prav verjeti. Tega sicer ne mislijo, da bi se jim bila blaga hčerka zlagala, ker se jim še nobenkrat ni, temuč, da je le tako živa domišljija, da se ji le zdi, kakor bi res vidila.

En teden je že minil od prve prikazni. Čez teden, prvi postni četrtek, gre po sveti maši Bernardinica zopet z dvema ženskama k votlini. Spet poklekne pred skalo ter začne moliti rožni venec. Naenkrat zavpije, ker velika bliščoba se prikaže in svoje ime sliši klicati ter že v tretjič zagleda prekrasno gospó. Spremljevavki prižgete blagoslovljeno svečo, molite in velite. naj vpraša, kdo je in kaj hoče. „Ljuba gospá, začne deklica, ako mi imaš kaj povedati, zapiši mi, kdo si in kaj želiš.“ Velečastna gospá se nasmehlja pa pravi: „Ni potreba zapisovati, kar ti hočem povedati. Stori mi veselje ter prihajaj vsak dan le-sem dva tedna. Obljubim ti srečo, sicer ne na tem svetu, pa v večnosti.“ Bernardinica vpraša: „Ali smete le-ti dve tudi priti?“ Devica odgovori: „Obe, in še drugi smejo priti; želim prav veliko ljudi tukaj viditi.“ Zdaj zgine.

V Lurdu je bil somenj in reč se je razglasila na daleč okrog ter sodili so različno; eni prav, eni pa tudi

nasprotno. Gospod župnik se še ne odločijo za nobeno stran, temuč pravijo: „Prepustimo vse Božji previdnosti. Ako prihaja to od Boga, nihče ne bode ubranil: ako pa ni od Boga, bo samo potihnilo.“

Drugi dan gre že prav veliko ljudi z njo. Marija se spet prikaže, a ljudje ne vidijo družega, kakor zamaknjeno deklico.

Še znamenitejše je bilo 21. svečana prvo postno nedeljo. Že pred solnčnim vshodom pričakuje več tisoč ljudi pred votlino. Bernardinica pride z materjo, ki prepričana zdaj tudi že verjame. Spoštljivo se ji ljudje umikajo. Poklekne pred votlino in nagloma se ji začne obraz spreminjati: vsa zamaknjena upira vesele oči proti votlini. „Kaj naj storim?“ vpraša Devico. „Moli za grešnike!“ odgovori Mati milosti Božje. Pri tem postane sicer tako veselo obličje Marijno zelo tužno in žalostno. Deklica začne jokati — debele solze ji kapljejo po licih. Ljudje stermijo, ne morejo se načuditi. Povsod se pogovarjajo le o novi prikazni.

Po Bernardinico pa pridejo beriči, ter jo peljejo pred sodnijo, kjer jo dolgo časa izprašujejo, nazadnje pa pravijo: „Ako greš še enkrat k votlini, boš zaperta!“ „Obljubila sem priti, in obljubo hočem spolniti“, jim odgovori. Oh pa še tudi oče ji prepovedo iz samega strahu, rekoč: „Mi vendar ne boš nepokorna, to bi bilo pervikrat v tvojem življenji.“ „Storila bom, kar morem“, odgovori in po tolikanj veselem dnevu ima prav žalosten večer.

Drugo jutro mora Bernardinica v šolo. To je bilo toliko potrebniše, ker dozdej še nikamor ni hodila v šolo. Učiteljice ji ne verjamejo, da bi se ji bila prikazala Mati Božja, zato ji niso prijazne. To je Bog pripustil za poskušnjo otroku. „Ti lažeš“, pravi ena, in druga reče: „O resnem postnem času pustuješ, in se norčuješ, ti hudobni otrok, ti!“ Tudi součenke jo zaničujejo. „Hočeš biti svetnica in vendar nisi pobožniša od nas“; tako in enako jo žalijo otroci 22. svečana.

Priprosti pastarici vse to bitko rani nedolžno srce in milo se ji dela. Ob dvanajstih mine šola. Vse šolarice so vesele, le ena žaluje — ljubljena Matere Božje!

Ko zazvoni „angeljsko češčenje“, pobožna deklica obmoli in neka nevidljiva moč jo vleče tje proti votlini. Vkljub očetovi prepovedi gre. Pride do skale, poklekne — začne moliti rožni venec — moli dolgo — prikazni pa ni. Žalostna s solzami v očeh se verne domú — ubožica!

Oče jo hudo kregajo, da je bila zoper njihovo voljo šla. Užaljena hčerka družega ne reče, kakor: „Neka neznana moč me je zoper mojo voljo tje vlekla.“ Ker se jim še nikdar ni nič zlagala, ji oče verjamejo, in ne, da bi jo kaznovali, ji še prijazno rečejo: „Če je

tako, ti dovolim odsihmal hoditi k votlini.“ — Da se to pot Marija ni bila prikazala, se je hitro razvedelo na okrog in deklica je bila vsled tega mnogotero zaničevana. Toda kmali je bila revica potolažena.

V torek (23. sveč.) gre spet k votlini, kjer je bilo že pred solnčnim vzhodom veliko ljudi zbranih. Vsa žalostna ponižno poklekne in v eni roki rožni venec v eni blagoslovljeno svečo derže začne moliti. Kmalu zalisi, da se kliče njeno ime s tako prijetno ljubeznjivim glasom, da še nikdar tako ne. „Tukaj sem“, odgovori. „Povedati ti imam, pravi Devica, skrivnost, ktera je samo za te.“ Več časa se skrivnostno pogovarjate. Kaj je bil ta pogovor, ne vé drugi, kakor sv. Oče, ki so si dali na svojem vertu napraviti enako votlino, kakor je pri Lurdu.

Preden nebeška Kraljica zgine, se še enkrat prav ljubeznjivo ozre na pobožno deklco, rekoč: „Zdaj pa pojdi in reci duhovnom, da želim, naj se mi napravi na tem le kraji kapelica.“ — Od vsih strani zdaj Bernardinico ljudje obsujejo ter oprašujejo, kaj ji je pravila nebeška kraljica? Vsim na kratko odgovarja: „Ena reč je samo za-me, druga pa za duhovne. Precej jim grem naznanit naročeno.“

S tim naročilom hiti v duhovnijo k domačemu g. župniku. O tem gospodu že vemo, da so bili zelo previdni mož in začetkoma s čudovitim prikazovanjem niso hoteli imeti nobene zveze, vso razsodbo prepustivši prihodnosti, to je, previdnosti Božji. Zatoraj prišlo deklico ostro poprijemajo, češ, kaj ljudi tolikanj moti in bega? Ko jim vse po versti razodene, kar že mi vemo, jo vprašajo: „Ali vem, kako je gospej ime?“ Deklica odgovori: „Ne vem, mi še ni povedala, kdo je?“ — G. župnik: „Nekteri, ki ti verjamejo, pravijo, da je presv. Devica. Ti praviš, da jo sama vidiš. Ako se lažeš, je ne boš gledala nikdar na veke ne.“ — Deklica: „Ne vem, ali je presv. Devica ali ni, govori pa ravno tako z menoj, kakor se vi gospod, z menoj pogovarjate. Poslala me je namreč semkaj k vam, ker želi, da bi se ji postavila kapelica tam pri skali, kjer se mi prikazuje.“ — Nato reko g. župnik: „Ne vem, kdo bi utegnula biti ona gospa. Prosi jo, naj mi pokaže svojo moč! Reci ji v mojem imenu, naj stori, da se razcvete veja rožnega germića.“ Deklica se poslovi.

Tam, kjer se je Marija prikazovala, je bil namreč rožni germić, po zimi — se vé da — popolnoma brez pčerja, brez cvetja — in ta naj bi zdaj naenkrat razcvetel?!

Bernardinica gre naslednji dan (t. j. 24. sveč.) po navadi k votlini in, ker se je bila župnikova terjatev razglasila, mnogo ljudi z njo. Marija se ji prikaže, kakor sicer. Ko pa deklica razodene župnikove želje, se nasmeja in pravi, naj moli za spreobrnjenje grešnikov ter trikrat ponavlja besedo: „pokora! pokora! pokora!“ Ljudje na okrog slišijo deklico trikrat ponavljati besedo „pokora“. Nato ji pové Marija še drugo skrivnost ter zgine. Roža se ne razcvete. Deklica hitro teče v duhovnijo povedat, kaj se je zgodilo. Mnogi se ji smejaajo, ker se divji rožni germić ni razcvetel; g. župnik pa jamojo biti bolj zamisljeni.

Se lepše je bilo pri votlini 25. sveč. Brez števila ljudi je že bilo zbranih, ko pride Bernardinica. Poklekne in moli. Veliko jih poklekne z njo in molijo. Nekako čudovito so ginjeni vsi, vsi presunjeni; kajti neprevidoma se deklica zamakne — nebeška prikazen pride. „Hčerka moja“, ji pravi, „povedala ti bom zadnjo skrivnost, ki je samo za-te. Ne pravi je nobenemu človeku, kakor onih dveh ne.“ Potem še pristavi: „Zdaj pa pij in umij se v tem studencu ter vživaj želišča, ki tod rasto!“

Bernardinica se ozira krog in okrog; nikjer ne vidi nikakoršnega studenca. Le rečica Gave zraven šumlja. „Ne hodi tje, veli Devica; nisem ti rekla, da pij iz Gave. Zajemaj iz tega studenca!“ Pri teh besedah stegne svojo belo roko in pokaže s perstom še suh kot na desni strani votline. Bernardinica gre po kolenih na pokazani kraj. Vira ne zapazi; začne z ročicami rahliti tla in razberskovati perst, kar začnejo iz nepoznanih votlin kapljice vode izvirati. Pije, se umije ter vžije nekaj peresic onih želišč, kakor je bilo zapovedano. — Kdo bi popisal začudenje ljudstva! Vsak je hotel viditi novi studenec, vsak pokusiti!

(Konec te dogodbe nasl.)

Posvetno veselje.

(Dalje.)

Ali kako težko je živeti tako ločen od sveta! se večkrat sliši govoriti. Keršanska mladost! naj si bo še tako težko, lažej je vendar se vojske ogibati, kakor se bojevati in zmagati. — Ali naj je tedaj s tem odrečeno vsako posvetno veselje? In če bi tudi bilo, kdo je tega kriv? Nobeden drugi ne, kakor svet v službi satanovi, ki tudi samo po sebi nedolžne veselja zlorabi, nedolžnosti na kvar. In potem, keršanski mladeneč, keršanska devica! ali misliš, da bi preveč drago odkupil svojo nedolžnost, če se ogibaš tudi vsih posvetnih veselj, da bi jo ohranil? Kako osramoten bi stal potem pred brezštevili mladenči in devicami, katerim se ni predrago zdelo odkupiti nedolžnost s tim, da so pustili škerlat s krono, dali kri in življenje! Mislim, da ti zaradi te zamembe nikoli ne bo žal pozneje v življenji, naj manj pa na smertni postelji. In če bi tudi, kar pa ni mogoče, v vživanji posvetnega veselja čist ostal, — kaj pa ti ostane od tega vživanja družega, kakor stud in gojus, nenasitljiva poželjivost in nemirna vest? Kako pa naspotno tak človek, ki se ogiblje posvetnega veselja, občuti pr. čuden dušni mir in presrečno zavest že v življenji, še bolj pa ob smertni uri! Sej jih je vendar toliko, ki se zaradi čednosti prostovoljno in z milostjo Božjo ogibljejo šegavega življenja in sveta, — ali so zavoljo tega nesrečni in milovanja vredni? Posvetni otroci imajo veliko več vzroka jih zavidati zaradi njih serčnosti in čednosti, zaradi njih dušnega miru in zasluženja, sploh zaradi njih sreče: zakaj dokler je človek nedolžen, je bogat, če bi mogel tudi beračiti; ko je pa zgubil nedolžnost, je réven, silno réven, če bi vžival tudi veselje vsega sveta. Se vé, da na svetu edmeti svetu, to ni navadna čednost. Vsi ne umevajo tega; kdor umé, naj spozná v tem znamnje posebne milostne izvolitve. Tedaj serčnost! Brez truda in premagovanja ni nič!

Marija je živela ločena od sveta in njegovega veselja. Kadar jo je pa silila ljubezen do Boga ali do bližnjega iti med svet, tedaj je vzela ponižnost za spremiljevalko svoje čistosti. V vsem zunanjem smemo pri Mariji iskati le sramožljivosti in spodobnosti, resnobe in dostojnosti. Sveti Ambrož opisuje njeno zunanje tako-le: „V njenih besedah ni bilo nič lahkomisljenega, v njenem vedenji nič prederznega. V njenem obnašanju ni bilo nič mehkužnega, v njeni hoji nič razuzdanega, v njenem glasu nič prešérnega. Njeno zunanje je bilo podoba njenega notranjega in odsev njene čednosti.“

V Marijini šoli se tedaj učimo potrebne ponižnosti in varstva počutkov, da obranimo naj lepši čednost. Zakaj počutki, zlasti oči, so tako rekoč dušne vrata. Kakor je terdnjava z odprtimi vrati že na pol sovražniku izdana, tako je tudi nedolžnost že na pol izgub-

ljena, če občutki niso zadosti zaperti. „Komaj sem vidil“, pravi pogansk pesnik, „in že je bilo po meni“. Ksaj je Davida, tega moža po volji Božji in preroka Mesijevega, tako globoko pogreznilo? Pogled (2. b. kr. 11, 3). Kdo je zapeljal dva starca, sodnika ljudstva, da sta zalezovala čisto Suzano? Oči (Dan. 13, 8). Kdo je pripravil mogočnega vojskovodja Holoferna k padcu? Oči (Jud. 16, 11). Od kod nesramnost Putifarjeve žene? Iz poželjivega pogleda (Gen. 39, 7). Radovedne oči so pripravile tudi Dino ob poštenje. Tem in brezštevilkim drugim so oči oropale nedolžnost. Zato je storil pobožni Job zvezo s svojimi očmi, da bi tudi mislil ne na osebo drugega spola. (Job 31, 1.) Vidiš, kako nevarni so pogledi; zakaj kar vidiš, na to misliš. — Scipijon Afrikanški, mlad, vnet rimljansk vojskovodja, je bil premagal Kartago. Med vjetimi je bila imenitna Španjolka, ki je slovela zaradi lepote. Hteli so jo pripeljati pred Scipijona; toda premagavec toliko mest se je bal, da bi ne bil pri njenem pogledu premagan od hude poželjivosti; zato je ni hotel viditi, temu jo je izročil njenemu očetu in njenemu ženinu. Temu so se Španjolci toliko čudili, da so rimskemu vojskovodju dali napraviti srebrn ščit, na katerem je bila ta dogodba vpodobljena. Tako se je vedel tudi Cir pri zmagi nad Asirci proti kneginji redke lepote, in slovi zaradi te zderznosti bolj kakor zaradi svojih zmág. Tako se je obračal veliki Aleksander proti ženi in hčeram perzijskega kralja Darija, in svet ga občuduje zaradi te oblasti samega nad seboj. Apulej in Hermet, učenca Platonova, sta si izdirala oči, da bi ne bila zadrževana v svojem hrepenenju po popolnosti. Nam kristjanom, se vé, da to ni dovoljeno, ali storiti moramo to po duhovno, da namreč obračamo oči proč od nevarnih reči, ali taistih saj željno ne gledamo. Kako blaga, kako ljubeznjiva je ta ponižnost! To je naj lepši zastor (zagrinjalo), ki ga je narava dala mladosti.

Ponižnost, kot spremljevalka čistosti, čuje dalje nad jezikom, da se tudi z manj pošteno besedo ne oskruni; ona čuje nad ušesi, da s poslušanjem nečistih govorov, nepoštenih pesem, zapeljivih prilizovanj ne pride strup v dušo in nedolžnosti ne zamori. Koliko duš bi bilo oblačilo nedolžnosti prineslo neomadežano pred sedež Jagjetov, ko bi ne bilo nečisto govorjenje prešinilo njih duše kakor smertna pušica. Kakor večkrat žival, od lovca smertno zadeta, še uide njegovim rokam, pozneje pa vendar pogine; tako umerje pogosto nedolžnost, ranjena s pogledom ali z besedo; sicer ne precej, vendar pa vsled te rane.

Ogibanje sveta po telesu, ali, če to ni mogoče, saj po duhu s skerbim varovanjem počutkov je tedaj tako rekoč zid, s katerim moraš obdati lilijo čistosti, ako hočeš, da je tolovaji ne poškodujejo ali celo ne končajo. (Konec prih.)

Zakaj Judje in zanikarni katoličani duhovne čertijo, preganjajo, tako gerdo obrekujejo?

(Dalje.)

Kar sem tukaj omenil ob kratkem, naj dokažem in poterdim z resnično dogodbo iz novejših časov, iz ktere je razvidno, da katoliški misijonar ne išče svoje časti, ne časnega premoženja, ampak razširjati božje kraljestvo, ter duše pridobivati za nebesa, in da en sam katoliški misijonar preterpi več truda in nevarnosti, kakor vsi luteranski pastori in judovski rabinarji skupaj.

Ljudovik Veuillot popisuje v svojem naznanilu djanje misijonskih škofov in med drugim se bere sle-

deče: Poslal je bil škof misijonarja v oddaljeno okrajino, da bi preiskal in pozvedel, kje bi se našel pripraven kraj za vmestenje duhovna. Letá pride pri koncu svojega potovanja do namenjenega kraja, pa brez denara in brez popotnic za vernitev. Z zadnjim dolarjem si kupi steklenico vina, da zamore darovati sv. mašo, edino tolažbo v grozoviti zapušeniosti. — Kraj je bil odljuden; bivali so ondi Evropejci, in med njimi Francozi! Pozdravi jih v domačem jeziku; toda uni ne odzdravijo, samo zato ne, ker je bil duhoven. Izvoli si pod drevesom stanovanje, nekoliko oddaljeno od hiš, v kterih so mu odrekli prenočiše. V pomanjkanju kruha so mu več tednov služile neznane korenine v brano in živali v lušini, ki jih je povžival sirove, kajti ni imel ne orodja ne priprave, da bi si jih bil skuhal. Težje ko to pomanjkanje mu je déla terdovratnost ljudi in nevpah prošenj. Tu pa tam mu kak vaščan verže mimgredé kako zabavijco in odide. Nobeden ga noče poslušati, ne roke podati, celo noben starček in noben otrok ne. Božje sovrašтво teh ljudi mu potare srce, telesne moči mu opešajo, tuga in merzliza ga potré.

Nekega dne pride k njemu mlad in zal mož, ki prične prvo besedo s prašanjem: „Prosim, ali imate kaj jesti?“ Prišlec je bil duhoven, kterega je bil poslal škof, naj bi unega poiskal. Toda novi popotnik je bil trudnosti in lakote upehan do smerti, in ni imel ničesar, da bi bil mogel dati, ne popotnine za nazaj. Uboštvo škofovo in nepoznanje dežele so bili vzroki popolnega pomanjkanja. Edina ljubezen ga je zamogla dozdej vzdržati. Zgrudi se na tla in prosi malo živeža.

Uni mu ponudi živali v lupini, s kterimi se je večidel preživljal, strašanske mušeljne, kterih pogled je že obudil gnjus pri lačnem. Ničesar tega ni mogel pokusiti, in gostoljubni prijatelj je previdel, da bo moral nesrečnež umreti lakote.

Malo dni potem sta ležala oba misijonarja od lakote in merzlice onemogla na pekočih tléh. „Umreti morava“, sta rekla, „eden izmed naju naj se še potruđi, da daruje zadnjo sv. mašo, in naj podeli drugemu sv. obhajilo za popotnico.“ — Bil je ravno praznik Marijinega vnebovzvetja. Vadjlata, kteri naj bi daroval sv. mašo, in zadelo je tistega, ki je bil prišel prvi. Ta začne opravljati sv. daritev, bolj leže kot stojé, pred altarjem iz zemlje za-se in za svojega umirajočega sobrata. Blizo dvajsetkrat je moral vnovič pričeti sv. opravilo, in upadalo mu je upanje, da bo zmoežen izvršiti ga; in ta skoro v pravem pomenu mertvaška maša je terpela skoraj 3 ure! Zadnjič je premogel do smerti bolni podeliti sv. hostijo umirajočemu. Daritev je bila končana; ves upehan se vleže celebrant na stran svojega sobrata, ki je pojemat pri podnožji altarja, in tako vsa vdana v božjo voljo pričakujeta smerti.

Smert ni dolgo dala čakati. Po noči umerje mladi duhoven in njegov umirajoči sobrat je zamogel le s težkim trudom roko povzdigniti, da mu je podelil zadnji blagoslov.

Drugo jutro gredó neki popotniki mimo tega kraja in zagledajo mertvega, njemu na strani pa umirajočega. Precej se vernejo nazaj v vas, ter naznanijo, kar so vidili. V obilnem številu se podajo vaščani tje in prinesejo seboj merzle vode in krepčalnih jedil. Terdoserčni ljudje so bili omečeni.

Na mestu, kjer je stal altar, skopljejo jamo, v ktero denejo merliča; potem vzamejo bolnika v roke, ga derže nad grobom, da ga je zamogel blagosloviti, naredé križ iz drevesa in ga zasade na grob.

Zdaj stoji ondi veliko mesto s krasno cerkvijo, in šteje tisoče katoličanov, ki poslušajo marljivo glas svojega škofa, — in njih škof je oni misijonar, kterega so bili nekđaj tako grozovito odgnali. K temu križu hodi

škof, kolikorokrat more, in njegovo serce preslavlja previdnost božjo.

Tako je djanje katoliških duhovnov; na ta način razširjajo sv. vero med divjake, vstanovljajo šole in bolnišnice; taki so možje, ki jih ošabni farizeji sedanje dobe zaničujejo in čertijo.

Taki junaški možje pa niso nikakor tako posamezni in redki, kakor si domišljujejo posvetnjaki; niso živeli le v starem in srednjem veku, temuč obilo se jih nahaja tudi v novejših časih.

Še le 18 lét je, kar je umerl Janez Marija Vyanej (r. Vijanè), župnik v Ars-u na Francoskem. Vse svoje dolgo življenje je daroval človeštvu v blagor, kajti sedel je vsak dan po 14 do 16 ur v spovednici, od ostalih 8 ur je obernal samo 3 ure v spanje in počitek, ves drugi čas pa v molitev, obiskovanje bolnikov, oznanovanje božje besede in oskerbovanje siromašnice, katero je bil on vtemelil. Slovel je po vsem svetu, ker iz naj bolj oddaljenih krajev in držav so hrumeli romarji k njemu. Imel je dobre dohodke; večkrat so mu darovali romarji za eno samo sv. mašo po 100 frankov milošinje, dragocnih reči in naj boljših jedi. Lahko je po toliko ur spovedoval, utegne odverniti kak posvetnjak, ker pri tako obilnih dohodkih je dobro živel. Toda ravno nasprotno se je godilo; pobožni župnik je obračal vse dohodke v dobre namene, ker nekaj jih je delil med uboge, nekaj pa porabil za svoj vstav, sam za-se pa ni prihranil nič; nosil je namreč zakerpano obleko, gledé hrave se je pa celoma zatajeval, podobno kakor sv. Janez Kerstnik. O smerti ni zapustil toliko denara, da bi bil zadostoval za stroške priprostega pokopa; vendar se je bilo poleg enega škofa snidlo nad 300 duhovnov in neštivilna množica ljudi iz bližnjih in daljnih krajev, tako da pokop ni bil podoben mertvaškemu pogrebu, ampak slovesnemu sprevodu.

Takih in enakih junaških djanj ravno omenjenih in drugih duhovnov nočejo liberalci omeniti; ako pa nasproti zapazijo nad posameznim duhovnom najmanjše človeške slabosti ali izmišljene napake, jih precej celemu duhovstvu prilastujejo in po širokem svetu razbojnajo.

Če bi živel duhoven po pravilih liberalcev, če bi z njimi obiskoval glediša in plesiša, če bi zatiral narodnjaštvo in hvalisal brezverske šole, — če bi zanemarjal svoje cerkvene dolžnosti, se izneveril ali celó prestopil k staro katoličanom; — če bi barantal s posvetnimi rečmi, če bi tudi potem napovedoval krido, ali z osleparjenim blagom jo odpihal v Ameriko, — no, takega bi liberalci preslavljali (se vé, da le v začetku, dokler ne sedi na gnojnem kupu!), ga imenovali častnega uda vseh brezverskih društev, takemu bi privoščili turške pol-lune na persi, takemu v slavo bi skovali članek ne mara v „liberalski pratiki“ z debelim napisom: „Kakošen mora biti župnik na deželi.“

(Dalje sledi.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane (*Vesela spominica za dobre otročiče veseljega sveta.*) Prihodnjo Svečnico, 2. svečana 1878, bo 75. obletnica, odkar so sv. Oče Pij IX prejeli prvo sv. Obhajilo. Ta preveseli god že prijetno šumi po katoliškem svetu, daleč po zemlje krogu se blagi otročiči pripravljajo, ker takrat hočejo naj lepši, naj boljši dar darovati Piju IX, ki tolikanj priserčno ljubijo dobre in nedolžne male: za to imenitno obletnico namreč hočejo sv. Obhajilo darovati za Papeža. Iz naslednjega pisanja

do častitih prednic uršulinskih kloštrov se bode ta zadeva bolj natanko pojasnila.

Visokopostovane, častite Matere!

Naznanjam Vam v naglici naslednje pismo:

V uršulinskem kloštru v Rimu, 30. grud. 1877.

Častiti gospod Oče!

Naša častita gospa Mati so mi naročili, naj Vam naznanim, da za bližnji praznik Marijnega očiševanja (Svečnico) so povabljene vse dekleta v Rimu, posebno pa družnice Marijnih otrok (kongregacijon), naj bi v cerkvi Jezusovi opravile skupno sv. Obhajilo in ga darovale za ohranjenje in zdravje našega preljubljenega naj višega pastirja Pija IX, ker sv. Oče so pred 75 leti ta praznik, stari 11 lét, opravili prvo sv. Obhajilo.

Pri tej priložnosti naša častita prednica vabijo vse gojenke (učenke) uršulinskih samostanov, da naj se pridružijo k temu pobožnemu opravilu, ter naj one v svojih samostanih opravijo skupno sv. Obhajilo. Naj si tudi v ta namen že naprej pripravijo duhovni cvetlični šopek, ki naj bo složen iz molitve, rožnih vencev, čednostnih djanj, zdihljejev, dobrega namena pri učenji, pri delu, v svojem obnašanji, iz popolne pokoršine, veči pridnosti, natančnejšega spolnovanja reda, vaje v poterpežljivosti in poblevnosti, ljubezni, ponižnosti, pametnosti. Te ljubeznjive cvetke naj potem darujejo božjemu Detetu, ki je govorilo: „Dopustite malim k meni priti!“

Naj bi tudi napravile pisanje verne vdanosti, s katerim naj bi Njih Svetosti darovale to darilo kakor očiten dokaz svoje odkritoserčne vdanosti do sv. Očeta, ki so že dva mesca bolelni. Te pisma naj bi se poslale uršulinaricam v Rim; prednica jih bode izročila kardinal-vikariju Lavalettu (uršulinskemu predstojniku v Rimu), ki jih bode sam izročil sv. Očetu in jih jim bo tudi bral. Čisto svest si je, da ti bogoljubni detinski pokloni bodo prav posebno tolažilo za očetovsko serce Njih Svetosti.

Želeti je, da bi se tega dobrega dela deležne storile ne le samo sedanje gojenke uršulinskih občin, ampak tudi že izstopenjave, kakor tudi vse tiste deklice, na ktere se je zanašati, da bi bile tega voljne.

Povabite k temu tudi druge občine cerkvenih redov, sej smo vse iz ene čede; in ako bi ne bilo take redovne hiše v Rimu, naj svoje vošila in duhovne poklone nam pošljejo.

Tudi male deklice, ki še ne hodijo k sv. Obhajilu, naj ne bodo izločene. Tudi one se zamorejo vdeležiti tega detinskega počedenja s tem, da se po duhovno obhajajo, svoje nedolžne molitve, učenje, dela v ta namen darujejo, se vadijo v pokoršini in v vseh tistih detinskih čednostih, ktere jim pobožne učenice v mlade serca sadijo in skerbijo za njih rast. Velikrat se zgodí, da ravno naj bolj lahkomisljene imajo nedolžno dušo, ki kaže posebno podlago za pobožnost in ravno tako jedernato in velikodušno čednost. Razun nezmernega tolažila, ki ga bo to sodjanje tisučernih nedolžnih duš napravilo sv. Očetu, bodo otroci sami za-se imeli iz tega velik dobiček, ker vadijo se vse djanja svojega življenja posvečevati.

Očitno je, da duhovske hiše, starši in vsi tisti, ki bodo po svoji gorečnosti spodbudovali k vdeleževanju pri tem tako rekoč angelskem delu, smejo tudi sami za-se po pravici nadjati se prebogatega sadú veselja in tolažila, pa tudi plačilo smejo pričakovati, ki jim ga bo Bog podelil za tolikere skazovanja čednosti.

Naša častita gospa Mati želé, da bi častiti gospod oče to povabilo po okrožnici naznačili vsim, tudi naj bolj oddaljenim uršulinskim samostanom, in torej, ako bi jim ne bilo mogoče, vabilu zadostiti v tekočem mescu

prosencu, da se vendar to zgodi berž ko je mogoče v prihodnjem mesecu. Ako nekatere njih pisem vdanosti dospejo pozneje, utegne to dopošiljanje za sv. Očeta biti le ponavljanje veselja in tolažila, kakor je bilo pri jubileju mesca rožnika...

Sestra I. I. v imenu prednice.

Bodi tedaj, častita Mati, Vam izročeno to pisanje, v katerem ni nič opuščenega, kar je pripravno k celoti, da priporočeno djanje Boga povelečuje, naj bogatejši milosti z nebés na zemljo v potokih priklicuje, zlasti na preljubljenega sv. Očeta, da se Njihovo zarad tolikih od Njih sovražnikov Njim storjenih krivic užaljeno serce tolaži, da se Vaš sveti red pred verniki poviša, da se Vašim gojenkam prav očitno pojasnuje, kaj se pravi biti vredne hčere katoliške Cerkve in Kristusovega namestnika, jim pobožnost v novo poživiti, duha jim z žarki katoliške vere razsvetliti, jim serce navdušati z naj čistejši nebeško bogoljubnostjo, kakoršno je moč imeti tu na zemlji.

V Blois-u in po vsi škofiji se bo vse storilo, da se teh zakladov vsak sam vdeleži in jih drugim naklonuje.

Žal mi je, da okrožnica ni bila nekatere mesce poprej že odposlana, pa pri Bogu je zmeraj pričujočnost; vseč so njemu vdane počesenja, ki vé, da se mu bodo darovale, zakaj kakor prerok govori: Njegovo uho sliši pripravljanje serca. Nič Vas tedaj ne bo zadrževalo to djanje z veliko gorečnostjo spolniti, ako tudi bi ta klic kake tedne po 2. svečanu imel do Vas priti.

V Blois-u, 3. prosenca 1878.

Richaudeau, duhoven.

Pristavek. Nihče ne bo dvomil, da to, kar je tukaj rečeno v prid otročičev, ki imajo srečo, da so v uršulinskih samostanih izučevani, se kar nalašč prileže in naj lepše podá vsim dobrim katoliškim otročičem, otrokom, hčeram in sinovom. Pij IX so duhovni oče in poglavar vsih kristjanov; zraven tega imajo pa toliko naj lepših prednost pred vsimi drugimi, pa tudi toliko dušnih in telesnih potreb, da jih mora po eni strani iz globočine ljubiti vsako serce, katero ni do čistega spačeno, po drugi strani pa jim želeti pomagati, kolikor koli je v njegovi moči. Spominico pervega sv. Obhajila s Pijem IX obhajati je pa eden lahkih pa preserčno lepih pomočkov, da vsak vérnik lahko veliko pomoč skaže sv. Očetu, pa tudi se vdeleži Njihovega svetega djanja v prid katoliške Cerkve. Kaj lepo in vse hvale vredno bo torej, ako velika večina tudi slovenskih otrok in mladine na Svečnico pristopi k sv. Obhajilu, in ako jih nasledvajo tudi odrašeni, bo to še lepše. To djanje je tako lepo in hvale vredno, da moramo prositi, naj bi se v „Danico“ poročalo, koder se bo to kaj očitniše spolnovalo. Nedavno so sv. Oče posebno veselje razodeli, ko je bil nekdo iz Kranjskega pred Njimi, ker jim je dobro znano, kako serčno vdani so jim verniki v naši deželi; še bolj z veseljem se bodo nas spominjali, ako zvedó, da tudi obletnico Njih pervega sv. Obhajila je prav veliko dobrih otrok z Njimi vred obhajalo po naši deželi in sploh slovenskih okrajinah.

Iz Ljubljane. („Religionsfreund.“) Močno, skorej sploh znan je zlasti gg. duhovnom tudi po Slovenskem mnogospoštovani „P. Serapijon a S. Andrea“, karmelit avstrijsko-ogerske redovne okrajine. Ta častiti mož tedaj je s svojimi redovniki vred pričel na svetlo dajati posamezne, prav lične zvezke z napisom „Religionsfreund“ (Verski prijatelj). Vsak zvezek obsega za-se doveršeno tvarino, in nobeden, ki kak zvezek kupi, ni zavezan zato tudi drugih si oskerbeti. Da pa bode vse delo imelo celoto, bodo vendar strani imele dalje tekoče številke, ter gre naslednji zvezek dalje s številko, s

ktero se je prejšnji končal. Kadar bode prvi zvezek ves razdan, pride nadaljni.

Prvi zvezek, 56 strani v osmérki, z velikim in prav razločnim tisoem, ima naslov: „Gottesleugner“ (zoper bogotajstvo) in spisan je od P. Serapijona samega. Smemo zagotoviti, da vsak bode v tem delu vsestransko več našel, kot nemara pričakuje. Tudi posvetni učenjak utegne stermeti, berž ko bo silo zanimivo knjižico pričel čitati. (Dobiva se po 20 kr.: Wien bei Meyer; Linz, Verlagshandlung des kath. Vereins, pa tudi v karmelitovskih konventih.)

Vzrok in namen tega početja je pisatelj zaznamnjel z nekaterimi stavki, kakor n. pr.:

„Število verskih sovražnikov je dan današnji strahovito veliko.

Ne namérjajo pa nič manj, kakor keršansko vero do čistega z zemlje pregnati.

Ali se jim bo ponesla ta peklenska osnova?

Za obstoj keršanstva sploh se nam nič ni bati: po božji obljubi je zagotovljen do konca sveta; kdo pa je porok za vero posameznih duš?

Vsled vednega napadanja na sv. vero prav lahko nastanejo dvomljivci in slabeži v veri. Ali se ne utegne zgoditi, da marsikteri izmed teh postanejo poslednjič goli neverci?

„Religionsfreund“ podaje marsiktere podpore in orožja za brambo sv. vere.

Po obravnavi splošnih vesoljnih verskih resnic o Bogu, veljavi človekovi, veri in razodenji, se bo pečal zlasti z božjo lastnijo in blagri keršanstva, in z ugovori, ki zoper taiste vstajajo.

Celó judovstvo in poganstvo, s krivoverstvom vred, služi zoper svojo voljo za dokaz, da naša sv. vera je božje razodenje itd.

Posamezni naslovi v obravnavi o „bogatajcu“ so naslednji: 1. Weltbetrachtung: Zufall; Naturkraft; Bewegung; Beschränktheit und Abhängigkeit; Schönheit, Ordnung und Zweckmässigkeit; Erhaltung. 2. Selbstbetrachtung; Vernunft; Gewissen. 3. Geschichte. Sorge für Einzelne; Leitung der Menschheit. 4. Allgemeiner Gottesglaube. 5. Unheil. 6. Rettung. Ergänzungen. Zeichen der Zeit.

Ako bode to delo vsakemu tako vstreglo, kakor je nam prvi zvezek, bode svoj namen v resnici doseglo v obilnosti.

Razgled po svetu.

Laiko je zopet enkrat premenilo svoje ministerstvo in sicer ravno pred smertjo Viktor Emanuela. Na čelu je zdaj Depretis, ki ima tudi zunanstvo; za notranjstvo je Crispi, za denarstvo Magliani, za vojno Mezzacapo, za mornarstvo Brin, za nauke Coppino, za očitne dela Perez, za blagajniškega predsednika Bargoni. Šli so trije, Nicotera, Maiorana in Melegari; nastopili pa štirje. „Unità“ pravi, da Italiji manjka denara, manjka kruha, z ministri pa ne bo nikoli pomankanja. Znamenito je to-le: Frančeško Crispi se je pred nekaterimi leti v zbornici repenčil, češ, da katoličanstvo je preživelo svoj čas, in zdaj na čelu je pa „z očitno hvalevredno dopadljivostjo“ (pravi „Unità“) naznanil, da Viktor Emanuel je pred smertjo prejel vse verske pomočke za umirajoče, da je torej umrl, kakor mora umreti katolišk kralj.

V Rimu so 17. t. m. v Pantheon-u k mertvim položili truplo sardinskega kralja Viktor Emanuela. Če bo tam ostal, ali ga bodo pozneje prepeljali v njegovo mesto Turin, boje še ni gotovo. Prašajo nekteri, zakaj ravno v Pantheonu? Njegov sin naslednik Umberto je rekel,

da „to se je zgodilo v občni prid“ (?). — Phanteon je dandanašnji katoliška cerkev, od papeža Bonifacija IV leta 1610 očešen malikovavskih vráž in slovesno posvečen v čast Bogu, Mariji Devici in vsim svetim spričevalcem. Bilo je poprej to veliko poslopje darovano maliku Martu in Jovu v spomin zmage zoper Antonija in Kleópatro in pa Čibeli, imenovani materi vsih malikov, od tod ime „Phanteon“, to je, „vsi bogovi“. — „Unità“ pravi, da od strani papeževe ni bilo zadržka zoper priloženje Viktor-Emanuela v tej cerkvi, ker je bil umerli dopolnil dolžnosti, ki jih ima katoličan zveršiti, da prejme ss. cerkvene zakramente, in ni moglo biti več kake priteznosti zoper cerkveni pokop. Ako bi prah Napoleona I, Napoleona III, ali tudi II imenovane „rimskega kralja“ imel ondi pokopan biti, méni ta dnevnik, da bi ne bilo priteznosti za privoljenje, kajti keršanski grob je odpert vsim tistim, ki umerjejo v naročji katoliške Cerkve. Če so bili prejeli vredno ss. zakramente in dosegli milostno sodbo pri Bogu ali ne, tega ne sodi sv. Cerkev; to je pri Bogu, vsevedočem Sodniku.

V Berlinu se kavsajo med seboj dvoji nasprotniki katoliške Cerkve, t. j., tako imenovani državni socialisti s socialnimi demokrati. Pervi, protestanška državna stran, še hočejo keršanstvo ohraniti, drugi vse zaveržejo in le samo od socialne demokracije (ljudskega rudečkarstva) pričakujejo otenja za delavski stan. Neki Most je na ljudskem taboru rogovilil kakor obseden in krivičil keršanstvo, češ, da je ljudi z ognjem terpinčilo (staro obrekovanje!); molčal pa je rogovilež o tem, kako so rudečkarji v Parizu svoje lastne rojake derli, hiše požigali s petrolejem, nedolžne ljudi klali in streljali, pokončavali spominke olike itd., pa kaj so poživljeni rudečkarji poprešnje stoletje počenjali na Francoskem! Ravno to bi počeli najberže tudi zdaj, ako bi moč dobili; zakaj neki hočejo zatreti vero, ki vender zapoveduje mir, odpušenje, in prepoveduje tatvino, rop, ubijanje, morije? Kaj si je bizmarkijanstvo nakopalo s svojimi katoliškimi postavami, s preganjanjem katoličanstva, sploh s svojim liberalizmom, kaže tudi to, da celó v kasarne se je vgnjezdilo rudečkarstvo. Prepoveduje se vojakom v gostilne, po katerih se nabajajo rudečkarški časniki; pa vse zastonj. Tako si je prusaštvo samo zaredilo červa, ki mu zdaj drob razjéda.

Francosko. „Vaterländ“ pravi, da na povelje Bizmarkovo je Mak-Mahon francosko deželo politiško umoril, in od tiste dobe uboga Francija po stopnjah gre po poti svojega razdjanja. — Koliko ponižanje! Tako ponosna Francija, zdaj pa v krepeljnih in pod petami Bismarka in frajmavrarjev! Kako mislijo sedanji načelniki delati s katoličanstvom na Francoskem, kažejo razen družega tudi a tem, ker so genuškega juda Gambetta poslali na Laško, da se po njegovem kroženji po Laškem bolj natanko v dotiko spravijo z laškimi framasoni, smertnimi sovražniki katoličanstva. Koder Gambetta po Laškem hodi, povsod ga med hvalisanjem spremljajo framasoni in razna soderga. Omenjeni časnik pravi, da Francosko je zdaj v naj globokejšem znižanji.

Amerikansko. (* Naj starši jezuit, Elroy.) Naj starši duhoven v severni Ameriki in ob enem naj starši ud družbe Jezusove na vesoljnem svetu, č. g. Elroy, je umerl v Frederiku, star 96 lét. Ta mož je bil z nadškofom Carrollom so-vstanovitelj katoličanstva v severni Ameriki, vidil je, kako Bog svojo Cerkev v Ameriki oblagruje, kako prečudno se le-tá razširja. S tema možema je Gospod pokazal, kaj je zmožen storiti po slabem človeku.

Rojen je bil l. 1782 na Irskem, v grofiji Ferma-

nagli-u. Angleška vlada, ki je irski narod imela pod trinoškimi jarmom in ga je vergla v beraštvo, je tudi šole terla in Elroy se ni mogel doma šolati. Zapustivši domovino se podá v novi svet, v Ameriko, ki je vsem Ircem nova domačija. Odrinil je z Irskega l. 1803, star 21 lét, in prišel po dolgi nevarni vožnji v Baltimore, in od ondod v Georgetown.

Predsednik v severni Ameriki je bil tisti čas Jefferson, s katerim je bil Elroy velikrat v dotiki, če tudi le ko ubožen tujic. Edini škof vsih zveznih držav je bil Carroll, znamenit, dobrotljiv in močno olikan mož. Elroy je postal ondi tergovec, pa kmali mu ta stan ni bil več po volji in pristopil je k jezuitom v Georgetownu. Ostal je v tem mestu 8 lét; star 36 lét je bil mašnik posvečen l. 1817. Naslednje leto je na svojih popotvanjih prišel v novi Jork. Maševal je ondi v cerkvi sv. Petra; to je bila edina katoliška cerkev v velikem mestu in imela je le samo dva duhovna. Enako so v Filadelfiji katoličani imeli le eno samo cerkev. L. 1822 je Elroy postal duhovni oskerbnik v Frederiku, in tu je ostal 23 lét, do 1845. V tem času je vstanovil samostan za sestre keršanskega usmiljenja in zidal cerkev sv. Janeza. V mesikanski vojski, ki je zrojila l. 1846, je bil Elroy vojni duhoven, in sicer edini v vsi armadi, pod polkom generala Gaylora, kateri je vrednega katoliškega duhovna ljubil ko dobrega prijatla. Po dokončani vojski 1847 je šel v Boston k škofu Fitzpatricku, kateri ga je sprejel z velikim veseljem in ga je postavil duhovnega pastirja pri cerkvi Marije D. Čez 30.000 duš je ondi imel oskerbovati 17 lét. Z velikim terpljenjem je bilo v Bostonu njegovo življenje zedinjeno, Bog pa mu je blagoslovil delo. Vstanovil je 4 katoliške šole, jezuitovsko kolegijo in zidal prelepo cerkev M. D. neomadežanega spočetja. Pred kakimi 5 leti so mu jele oči slabeti in sčasoma je do čistega oslepel. Vernil se je v počitek v Frederiko, kjer je bogoljubno v Gospodu zaspal. Bog mu daj večni mir!

Cvet in sad zveste molitve.

Zahvale.

Št. 1. Bila sem bolna pol leta; še prav bolehna grem od doma, čisto zapušena. Ko sem pa serčno Boga prosila, me je tako vodil in mi dodelil, da so me dobri ljudje sprejeli in preskerbeli. Torej očitno naznanjam večnemu Bogu čast in hvalo; pa tudi dobrim ljudém Bog stoterno povračuj. *M. G.*

Št. 2. Preserčna zahvala Bogu, kateri me je na priprošnji prečiste Device Marije, „Naše ljube Gospé presv. Serca“, v 14 dnevih iz dvojne bolezni prav čudno in tako naglo rešil, kakor sam nisem pričakoval!

Zadnje dni listopada, tedaj ko se je bližal adventni čas in obilo dela, me je začelo tako boleti in peči v persih, da sem komaj govoril v cerkvi, pri kateri sem nekoliko časa edini duhovni pomočnik, in zeló težko podučeval v šoli, kjer moram 7 ur v tednu keršanski nauk učiti. Ker sem bil že velikokrat, ali da bolje rečem, vselej uslišan, kadar sem se v sili s polnim zaupanjem po Mariji k Bogu zatekel; obljubim opraviti devetdnevno v čast N. lj. G. presv. Serca. In v resnici: deveti dan nisem več čutil bolečine v persih. Ali prihodnji teden sem še hujše zbolel. V prvem adventnem tednu, ko se je pričelo dopoldansko in popoldansko spraševanje za velikonočno spoved in se je verh tega bližalo obilno spovedovanje, zlasti pred praznikom neomadežanega Marijnega spočetja; me začne pa vrat tako boleti, da sem par dni prav težko vžival in nazadnje že komaj dihal. Vnovič sem se zatekel k Mariji in jo prosil, naj

mi kmali sprosi pri Bogu tako zelo potrebno zdravje. Ker nisem bil prvi dan uslišan, obljubim, da bodem Nji v čast sv. mašo opravil in se očitno zahvalil, ako hitro ozdravim. Kakor sem prosil, tako sem bil uslišan. Nekako žalosten in priporočevaje se Mariji ter komaj dihajoč se uležem 3. grudna, in — 4. sem popolnoma zdrav vstal in vsa mnogoverstna opravila lahko zveršil.

Duhoven.

Št. 3. Hudo me je bila napadla neka persna boleat, tako da sem težko dihala; z veliko težavo sem zamogla kaj malega delati, po noči sem prav malo spala. V tej zadregi se zatečem nekega dne k naši ljubi Gospej presv. Serca ter jo prosim prav goreče pomoči v taki stiski: Naj bi mi sprosil ljubo zdravje, če je Božja volja, s tem pogojem, če ozdravim brez zdravniške pomoči, da bom to v „Dan.“ razglasila: In v resnici, v nekterih dneh sem bila zdrava. Tedaj očitno zahvalo naznanjam: Čast in hvala Bogú, češenje preljubi Materi Božji za podeljeno mi pomoč!

V Vipavi, 2. grudna 1877.

Antonija Dužnik.

Prošnje.

Priporočeni v bratovsko molitev: Hudo napačen mladenec je posebno priporočen v bratovsko molitev za pravo spreobrnjenje. — Mati I. serčno priporoča v bratovske molitve sina, študenta, ki je začel razuzdan in ob enem v učenji zanikaren biti, da bi se poboljšal in odšel nesreči, ki si jo nakopuje. — Oseba v veliki dušni in telesni nevarnosti se prav živo priporoča v molitev k Naši ljubi Gospej presv. Serca. Ravno tako pijanstvu in drugim pregreham vdan človek. — Ud naše ljube Gospé presv. Serca se priserčno priporoča soudom v gorečo molitev, ker nahaja se v obupljivih dušnih in telesnih stiskah, da bi mu Naša ljuba Gospá presv. Serca in sv. Jožef sprosil razsvetljenje in pomoč, posebno pa zdravje v terdovratni bolezni, ktera se nobenim zdravilom ne umakne; vse pa kar je v Božjo čast, časno srečo in večno zveličanje priporočenega. (Sv. maša se je opravila v nedeljo proti osmém. Vr.)

Bratovske zadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec prosinec.

I. Glavni namen: Vsesplošno poboljšanje katoličanov, še dolgo ohranjenje Pija IX, in zmaga sv. Cerkve.

II. Posebni nameni:

20. prosenca. Praznik Jezusovega presv. Imena. Priporoč.: Vredno prejemanje ss. zakramentov ta teden. Spovedniki. Nekteri stari in nekteri mladi v hudih pregrehah.

21. Sv. Neža. Priporoč.: Očitni grešniki in pohujšljivci. Pretekli dni tega mesca umerli. Sprava med sovražniki.

22. Sv. Teodozij. Priporoč.: Mnoge dušne potrebe. Poboljšanje mladine v več vaséh in mestih, zlasti odpravljenje grešnih zavéz. Drugoverci na Jutrovem.

23. Marijino poročevanje. Priporoč.: Vsi, ki se pripravljajo na zakonski stan, posebno na Slovenskem. Mnoge dušne zadeve. Veliko pomanjkanje terpeči.

24. Sv. Evzebija. Priporoč.: Za dar zbrane molitve Slovenci. Vsi, ki so v obupnem stanju in velikih bitkostih. Brezvétni, zlasti v deželi.

25. Spreobrnjenje sv. Pavla. Pričetek 9dnevnice za Svečnico. Priporoč.: Katoliška šolska mladina in učeniški stan. Volitev stanú. Stanovitnost v nevarnostih in skušnjavah.

26. Sv. Polikarp. Priporoč.: Spreobrnjenje male Azije. Vsi kakor koli preganjani. Mladina, ki je šoli odrasla.

27. Sv. Janez Zlatoust. Priporoč.: Katoliški škofje, posebno avstrijski. Zvesto spolnovanje svete vere. Bolniki.

28. Sv. Neža vdrugič. Priporoč.: Stanovitnost ženskega spola. Edinost v družinah. Vse duše v vicah.

29. Sv. Frančišk Salez. Priporoč.: Učeni, zlasti na Slovenskem, da bi s svojo učenostjo služili Bogu v čast, bližnjemu v zveličanje. Bogoslovci. Obrekovani.

30. Sveta Martina. Priporoč.: Obvarovanje nepredvidene smerti, zlasti grešnikom. Vsi, ki so posebne pomoči potrebni. Vsi na vojski.

31. Sv. Peter Nolask. Priporoč.: Sužnji, jetniki in hudodelniki. Vse občine na Kranjskem, zlasti ktere so brez dub. pastirjev. Odpravljenje pijančevanja, preklijanja, ponočevanja.

Življenje štirnajsterih pomočnikov v sili.

XI. Sv. Egidij, pušavnik in opat.

Njegov praznik se obhaja 1. kimovca. — Pomenljive znamenja: Košuta (jelenka) zraven njega, opatovska palica in kapa. — Na pomoč se kliče zoper napačno sramožljivost pri spovedi.

Sv. Egidij (na Kranjskem Tiln, na Koroškem pa Ilen, tudi Šent-Il imenovan) je bil rojen na Greškem, v slovečem mestu Atenah okoli l. 640. Njegov oče Teodor in njegova mati Pelagija sta bila kraljeve rodovine, silno bogata, pa tudi goreča kristjana, ki sta svojega edinega sina redila skerbno v strahu Božjem. Tilce je bil bistrega uma in dobrega serca, veselje staršev. Po doveršenih nižih šolah se je po volji svojega očeta učenja viših vednost s tako gorečnostjo poprijel, da se za druge posvetne stvari ni nič pečal. Pri vsem tem hrepenenji po viših vednostih pa ni pozabil zvesto Bogu služiti, se v keršanskih čednostih vaditi in revežem dobre dela milosti skazovati. Neko jutro gre mladenček v cerkev k sveti maši, in vidi pri potu sedeti bolnega siromaka, ki milošnje prosi; ko pa nima nič pri roki, kar bi siromaku podelil, sleče svoje zgornje oblačilo, in ga dá bolnemu siromaku. Siromak ga obleče in zdajci čuti, da je ozdravljen, vesel kviško skoči in hvali Boga, pa tudi svojega dobrotnika. Ko Egidij domú pride in ga starši vprašajo, kje je zgornjo obleko pustil, jim odgovori: „Nekdo mi jo je vzel po potu gredé v cerkev.“ Ta odgovor se zdí na videz laž, vendar pa je bil resničen, ker se lahko tako le razumeva: Sveti mladenček si je mislil v bolnem revežu Jezusa Kristusa, ki pravi: „Resnično, vam povém, kar ste storili kteremu teh mojih naj manjših bratov, ste meni storili.“ (Mat. 25, 40.) Ljubezen do Jezusa Kristusa in do enega njegovih naj manjših bratov, ki je v njem gorela, mu je obleko vzela in siromaku podarila. Lahko je tedaj mogel reči: „Ljubezen gredé v cerkev mi jo je vzela.“

Kmaló potem so bili svetemu mladenču starši umerli, in bil je dedič njih velikega premoženja, kterega je pa med uboge razdelil iz svetega namena, da bi pri Kristusu zadobil delež. Sveti mladenec se v tem svojem upanju ni goljufal. Memo čiste in pokojne vesti in tistega veselja v svetem Duhu, ki ves um presega, mu je Bog podelil dar mnogih in velikih čudežev.

Nekega dné sreča sveti mladenec možá, ki ga je bila kača pičila; v serce se mu smili in zanj moli, naj bi ga Bog ozdravil in gotove smerti rešil: otekline zdajci zgine in mož je bil ozdravljen. Neko nedeljo je bil Egidij pri službi Božji; obseden človek začne tako strahovito tuliti, da je bilo vse ljudstvo zbegano in prestra-

ženo. Sveti mladenec poklekne, nekoliko časa moli, potem vsane in gre poln zaupanja v pomoč Božjo k obsedenemu, in zapové satanu, naj gre iz njega; satan zdajci beži rjoveč iz njega, in nesrečni človek je bil miren in pokojin. Vse ljudstvo z rešenim vred hvali Boga za to skazano dobroto in milost. Sveti mladenec slovi po vsih Atenah zavoljo svojega pobožnega življenja, zavoljo svoje radodarnosti in čudežev, vse ga hvali in mu čast skazuje; to pa ponižnega Egidija močno boli, ker se boji, da bi ga nečimerna čast in hvala ne napihnila in mu srcá ne popačila; toraj sklene, Atene na tihem zapustiti in se čez morje v drugo deželo prepeljati.

Ko se ob morji sam sprehaja in Boga prošni, naj bi mu naklonil priliko, čez morje se prepeljati, vidi ladijo, ki jo vihar sem ter tje premetava, in je v veliki nevarnosti, se potopiti. Egidij poklekne in Boga preserčno prošni, naj mornarje smerti reši. Bog usliši njegovo molitev, vihar utihne in mornarji z močno poškodovano ladijo k bregu privesljajo. Mornarji vidijo pobožnega mladenča, ki ves v solzah goreče moli, in svojo rešitev njegovi molitvi pripisujejo, ga vprašajo, kdo da je, in česa tukaj pri morji čaka. Odgovori jim: „Jaz sem kristjan in bi se rad v Rim peljal, ko bi se mi kaka vgodna prilika naklonila. Mornarji mu iz hvaležnosti svojo ladijo ponudijo in mu obljubijo, da ga bodo s potrebnim živežem preskerbovali. Ko je bila ladija popravljena in z vsem potrebnim previdena, stopi naš svetnik ves vesel v njo. V štirih dneh in nočeh privesljajo pri vgodnem vetru k nekemu otoku in zapazijo v pesku človeške stopinje, gredó po sledu in pridejo do šotorja v germovji. Egidij stopi vanj in vidi možá, ki svete bukve bere, ga objame in se začne z njim pogovarjati. Pušavnik mu pové, da že 12 lét tukaj vsamoti pokoro dela, le ob zelišu in koreninicah in vodi živi, pa vender vse težave svojega življenja z veseljem prenaša, satanove zvižaje zmaguje in nebeške sladkosti okuša.

V svetem mladenču se vname goreča želja pri tem pobožnem pušavniku ostati in po njegovem zgledu živeti. Mornarji pa, ki ga radi pri sebi imajo, ter srečno vožnjo njegovi molitvi pripisujejo, mu to na vso moč odbijajo, ter ga pregovarjajo, naj se še dalje z njimi pelje. Egidij se svojim dobrotnikom vdá, vzame slovó od pušavnika in gre z njimi v ladijo.

(Dalje nasl.)

Listek za raznoterosti.

Novoletnica za otročiče.

Kaj ne, tud' v novem letu,
Pri nas boš, Ješček mil'!
Nam malim boš na svetu
Svet' blagoslov delil?

Naj tvoja milost sveta
Napolni hišico,
In mater in očeta,
Pa vso družinico.

Ti angeljčkom narôči,
Naj nas varujejo,
Po dnevi in po nôči
Nad nami čujejo.

O angeljček, le vari
Nam dušo in telo,
Pred grehom ostro svári,
Pripelji vse v nebó!

Radoslav.

Za slovo podvodju semenškemu preč. g. dr. J. Sterbencu so gg. bogoslovci na večer pred njegovim odhodom še nekatere zapeli in mu večstransko pokazali svojo posebno vdanost in hvaležnost. 14. t. m. se je podal občespoštovani in ljubljeni gospod na svojo novo službo v Hrenovice. Bog ga živi!

Molitev za sv. Očeta v latinskem jeziku, ki smo jo bili unkrat naznanili v slovenskem. „Oramus te, Domine, in tantis necessitatibus, pro Ecclesia et Pontifice nostro Pio. Effunde super eum divinum clementiam tuam, et dum corpus ejus affligitur, da ei vires animi ad certamen quod fervet strenue sustinendum. Respice Ecclesiae labores et injurias, ac dimittens universa delicta nostra, da gloriam nomini tuo, cum fructu pacis illius quam angelici chori, nascente Domino, hominibus annuntiarunt. Amen.

Zdravje sv. Očeta. „Unità“ piše 15. t. m.: Hvala Bogu, naš sv. Oče Pij IX so pri dobrem zdravju, kolikor to dopusti njih visoka starost, ostri letni čas in še veliko bolj vedne britkosti, ki jih terpijo, in velike skerbí sv. Cerkve, ki jih prestajajo. Kar pa časniki govore o njih bolezní, je vse lažnjivo in ko bi jih hotli zavračati, morali bi vsak dan pisati nasprotno tega, kar oni terdijo.

Rimsko. Republika Bolivija v južni Ameriki je za poslanca pri sv. Očetu postavila markiza Ferd. pl. Lorenzana, ki je 5. t. m. pri Nj. Svetosti oddal svoje pisma.

Poslednje novice. Kakor Rusi in Rumuni, tako tudi Serbi in Černogorci napredujejo v vojski zoper Turka. Černogorci so uzeli Turku Bãrsko terdnjavo; Serbi pa Niš z 200 topovi in 20.000 pušk. Število Rusov unstran Balkana se tako zmnožuje in vterjuje, da vse turško prebivalstvo po Rumeliji groza opada tje do Drinopolja, iz kterega se ljudstvo že umikuje proti Carigradu. Vse turške osnove Rus prekrizuje, sotesko za sotesko čez Balkan mu jemlje. General Radecki je po hudem boju vjel vso turško veliko armado ob Šipki, 28.000 móž. Mirski je obsedel Kazanlik in Skobelev vas Šipko. Vzeli so Rusi tudi Bazardžik in več družih mest in že se napravljajo proti Adrijanopeljnu. V teh okolišinah ni čuda, da Turk prošni primérja; čudno pa je, da turško brodevje ravno zdaj v Krimu ruske mesta bombardira in Rusa še huje draži, ko milosti pri njem iše. Feodozijo, Anapo, Evpatorijo ob Černem morji je že nekoliko poškodoval, nekaj malo hiš razdjál in ljudi pobil.

Dobrotni darovi.

Za sv. Očeta: Iz Kamnika 1 ces. cekin. — M. M. iz Zat. 50 kr.

Za afrikanski misijon: Kat. Potočnik iz št.-Vida 1 gl. — M. M. iz Zat. 1 gl.

Za bulgarski misijon: Iz Kamnika 10 gl. za 14 ss. maš.

Za misijone na Jutrovem: M. M. iz Zat. 50 kr.

Za sv. Detinstvo: Po gosp. J. Dolencu M. Mavec 1 gl.

Za ubožne v Betlehemu: M. M. v Z. 25 kr.

Za dobre namene: Iz Kamnika 5 gl.